

Editörden

Liberal Düşünce'nin "Yaz 97" sayısı, Türkiye'nin sıcak siyasi ve sosyal gündemini serinkanlı bir şekilde değerlendirilmesine katkıda bulunabilecek zenginlikteki içeriğiyle işte elinizde.

Bu sayının ilk yazısı, yaklaşık bir yıldır Amerika'da bulunduğu için okurlarından uzak kalan bir yazarımıza ait: Atilla Yayla'ya. Yayla'nın Türkiye'ye döner dönmez -neredeysen ayağının tozunu bile silmeden- kaleme aldığı "Dini Cemaatler, Demokrasi ve Eğitim: Amish Cemaati Örneği" başlıklı bu yazısının, gerek, özelde, zorunlu temel eğitimin kesintisiz sekiz yıl olarak kanunlaşmasıyla noktalanmış süreci şekillendiren yaklaşımdaki ve tartışmalardaki, gerekse genel olarak egemen laiklik anlayışımızdaki gediklerin daha belirgin bir şekilde fark edilmesine yardımcı olması bakımından son derece ufuk açıcı ve önemli olduğunu düşünüyoruz. Yayla'nın çalışmasını bu satırların yazarının bir yazısı takip ediyor: "Politik Meşruiyet, Liberal Tarafsızlık ve Türkiye". Bu çalışmada, bir taraftan liberal perspektifte politik meşruiyetle devletin tarafsızlığı arasında kurulan ilişkinin etik temelleri ele alınırken, diğer taraftan, çizilen teorik çerçevenin içine Türkiye tecrübesini yerleştirilmekte. Böylece onu farklı bir açıdan anlamak ve anlaşılır kılmak denenmektedir. Birbirlerini tamamladığını düşündüğümüz bu iki yazının özel

bir dikkati ve ilgiyi hak ettikleri doğrultusundaki kanaatimizi okurlarımızın da paylaşmasını ümit ediyoruz.

"Yaz 97" sayımızda yer almasından gurur duyduğumuz bir başka yazı çok değerli düşünce ve bilimadamımız Yahya Sezai Tezel'e ait. "Post-Modern Önermeler Anlamlı ya da Önemli mi?" başlıklı yazısında Tezel, "kültürleri", dolayısıyla farklı "iyi" kavrayışlarını mutlak bir biçimde "eşitleme"yi hedefleyen post-modernist bakış(lar)ı büyük bir vuzuhla sorguluyor. Tezel'in, *Liberal Düşünce Topluluğu*'yla Friedrich Naumann Vakfı'nın Mayıs 1997 ortalarında İzmir'de ortaklaşa organize ettikleri "Post-modernizm, Post-komünizm ve Liberalizmin Geleceği" başlıklı sempozyumunda bulunduğu bu tebliğin, okurlarımıza hakiki bir entellektüel hazzın kapılarını açacağına inanıyoruz. Aynı sempozyumun önemli başka bir tebliği okurlarımızın çok yakından tanıdığı önemli bir isim tarafından sunuldu: Artık bir süre için Amerika'ya uğurlamak üzere olduğumuz Mustafa Erdoğan'ın "Klasik Liberalizmde Birey, Topluluk, Toplum" başlıklı tebliği *Liberal Düşünce*'nin "Yaz 97" sayısını zenginleştiren yazılardan biri olarak beliriyor.

Bu sayımızda "eğitim" konusunda başka bir

yazı, klasik liberal bir çizgiden ziyade Amerikan liberal perspektifini temsil eden Gerald G. Gutek'in. Amerikalı yazarın, Nesrin Kale tarafından çevrilen ve liberal eğitim anlayışının fikri ve tarihsel temellerini anahatlarıyla özetleyen "Liberalizm ve Eğitim" adlı yazısının liberallerin eğitime nasıl baktıklarını anlamak açısından faydalı olacağını düşünüyoruz.

Cumhuriyet ve modernleşme tarihimiz konusundaki benzersiz birikimini Liberal Düşünce'de değerlendiren çok önemli iktisat ve tarih adamımız Osman Okyar'ın "19. Yüzyıl Osmanlı Çağdaşlaşmasında Politikanın Yeri" başlıklı yazısı, bu sayımızda büyük bir dikkatle okunmadan geçilemeyecek başka bir yazı. Özellikle de "demokrasi" olmadan da modernleşebilir miydik sorusunu soranlar için. Uluslararası ilişkilerin soğuk savaş ertesinde aldığı yeni görünümü "küreselleşme" kavramı çerçevesinde anlamak isteyenler içinse Ramazan Gözen'in yazısının tatmin edici olacağını söyleyebiliriz.

Son olarak üç yazıya temas etmek istiyoruz. Bunlardan ilki, çalışmalarında yakın tari-

himize farklı bir açıdan bakmayı ve onu sloganik bir resmi tarih karşılığına düşmeden değerlendirmeyi esas alan genç bir tarihçimizin, İhsan Çolak'ın "Hüseyin Avni Ulaş ve Birinci Mecliste Demokrasi Mücadelesi" başlıklı yazısı. Cumhuriyetimizin başlangıcından itibaren bir demokrasi olarak şekillenebileceğini düşünenler için. İkincisi değerli edebiyat araştırmacısı Hasan Öztürk'ün bir düşünce yapısı olarak liberalizmle edebi bir akım olarak romantizm arasında "birey" kavramı çerçevesinde ilişki kurmayı denediği yazısı. Gerek bizzat Öztürk, gerekse başka yazarlar tarafından derinleştirilmesini umduğumuz anlamlı bir ilk deneme. Son olarak bir çeviri: Klasik Liberalizmin yakın modern zamanlardaki belki de en büyük ismi Hayek'in Salzburg Üniversitesi'nde 1970'lerin başında verdiği "Kurucu Rasyonalizmin Hataları" başlıklı bir konferansın Simten Coşar tarafından dilimize kazandırılan metni. Rasyonalizmi ve toplum mühendisliğini mutlaklaştırıcılara özellikle tavsiye ediyoruz.

İşte *Liberal Düşünce*'nin mütevazı bir gururla sunduğu "Yaz 97" sayısının zengin içeriği. "Güz 97"de, en az aynı zenginlikteki sekizinci sayımızda buluşmak ümidiyle.

Melih Yürüşen